

"לפני שאנו ניגשים לחומר הלימודי, אנו מנסים לגעת ולפתור את הבעיות שבגללן הילד נמצא אצלנו, ליצור קירבה, אמון וביטחון בין התלמיד לצוות. רוב הילדים מגיעים למרכז לבריאות הנפש בעזרת ההורים או המשפחה, מעטים מגיעים בכוחות עצמם. יש מקרים שההורים מגיעים אלינו בבקשה לעזרה כי כבר אין להם יכולת נפשית להתמודד עם קשייו של הילד"

"ילדים רבים חווים דיכאונות או חשבים נפשיים שבהם הם עלולים לפגוע בעצמם או בסביבה. ילדים מגיעים אלינו לאחר שתיית חומרים רעילים, בליעת כדורים מסוכנים, לאחר חקרי אלימות כלפי בני משפחתם, יש להם בעיה בהבנת הגבולות וקושי להתארגן. לקחת יוזמה או אחריות"

צינום: אושרת שטיינברג קרו

מערכת לימודים המתאימה לכל תלמיד. המורה לגיון אביה שטרן ותלמידים

זוכים לקטוף את הפירות. "ממש לא, להיפך, אנו זוכים לעזור לילדים שאיש לא הצליח להגיע אליהם, לנו ניתנת הזכות להעצים אותם ולנווט עבורם את הדרך חזרה לחב"ד. אין פה רדיפה אחרי ציונים ומרליות. המטרה של הצוות החינוכי, הטיפולי, המקצועי ושלי היא באמת לעזור לילדים ולדאוג שלא ייווצרו פערים בחומר הלימודי בינם לבין בני גילם וכמוכן חשוב שהמצב הנפשי שלהם ישתפר".

בכל זאת, ממוצע הזכאים לבגרות בשנה האחרונה מאוד גבוה.

"זה קרה הרבה בזכות העובדה שאנו מתאימים את צורת הלימוד ואת ההספק של החומר הלימודי על פי יכולותיו של התלמיד. אנו נותנים לו את כל ההקלות הנדרשות ממצבו ומלווים אותו מעבר לשעות הלימודים. אני שמחה להגיד שהתוצאות מדברות בעד עצמן".

לא מעט מנהלים מצהירים שהציונים או שיעור הזכאות לבגרות אינם בראש סדר העדיפויות שלהם. במקרה של בית הספר מאור, זה באמת כך. הזכאות לבגרות היא רק חלק משני במסגרת שבסך הכל מבקשת לתמוך ולהגן על התלמידים, לעיתים גם מעצמם. בשל אותה המורכבות הוקמה בחצר בית הספר חממה.

"מדובר בפרויקט מיוחד שאנו מאוד גאים בו, זו חממה אמיתית אליה כל תלמיד יכול להיכנס ובה כל תלמיד שותף. בעידוד, שתילה, ניכוש, הכנת חליטות תה מצמחים שצמחו בחממה, טיפול בגינה אישית על פי רצונם. הילדים מאוד אוהבים את החממה והגינה הטיפולית ונהנים מהפעילות בה", אומרת לוי, "יש בנו המון גאווה בתלמידים שלנו. תלמידים רבים שלנו הצליחו לחזור לחיי שגרה רגילים, למרות כל הקשיים. נערה שהיתה מאושפזת במרכז כמעט שנה ולמדה אצלנו בבית הספר היא כיום סטודנטית בבית ספר לחינוך מיוחד, וזו גאווה גדולה מאוד. תלמידים רבים שלנו משרתים בשירות לאומי, זה משהו שאנו מאוד מטייעים בבית הספר, עד כמה חשובה התרומה למדינה ולחברה. תלמידה אחרת שלמדה אצלנו שמונה חודשים לומדת כיום שנה ראשונה ללימודי תואר באוניברסיטה. לאחר שעברה בהצלחה את לימודי המכינה, ישנם תלמידים רבים נוספים שהגיעו להישגים אקדמיים יפים וגם כאלה שהשתלבו במקומות עבודה ומפרנסים את עצמם בכבוד. אין ספק שזוהי זכות גדולה".

"ישנם תסמינים רבים המקשים עליהם להתר" כזו כשהם נמצאים בקבוצה. כאשר תלמידים אלו נמצאים בשיעור פרטני מול המורה בלבד, הם זמינים יותר לקליטת החומר הנלמד, קל להם להתר" כזו והם חווים פחות קשיים וגירויים. גם לילדים המתקשים בכתיבה או בקריאה, אנחנו מתאימים את שיטות הלימוד מתוך רצון להביא לירי ביטוי את היכולות שלהם באופן מיטבי. בנוסף לטיפול לים הרפואיים והפסיכולוגיים שניתנים במסגרת האשפוז, התלמידים מקבלים טיפולים רגשיים פעמיים בשבוע על ידי צוות מטפלים באמנויות. מטפלים בפסיכודרמה מטפלת במוזיקה, מטפלת באמנות ומטפלת בתנועה".

בבית הספר נלמדים כל מקצועות הליכה - לשון, מתמטיקה, אנגלית ותנ"ך. בר כבר ניתן דגש גם לתוכניות העשרה בפרט בתחום כישורי החיים. "התלמידים גם מקבלים שיעורי העשרה מגוונים. חשוב לנו שהלימודים לא יהיו מעמסה עבור הילדים ולכן אנו דוגלים בשילוב של כל התחומים", אומרת לוי, "לכל תלמיד ניתנת אפשרות לבחור את החוגים המועדפים עליו מתוך מבחר חוגים מגוון, מטרת תוכניות אלה להע" שיר אותם ולגרום להם הנאה. יש סדנאות דרמה, מוזיקה, בישול, צילום, נגרות, חימר, מחול ועוד.

"כמו כן מתקיימות קבוצות מתחום כישורי החיים כמו עיצוב שיער, עבודה בחממה הטיפולית ועוד שמטרתן לתת כלים לתלמידים המאושפזים בזמן קצר יחסית. הסדנאות נותנות לילד אפשרות לבטא את עצמו, לעסוק במשהו שהוא אוהב וגם להעניק לו ידע וכישורים בסיסיים שבהם יוכל להשתמש בעתיד. מתקיימות גם פעילויות מחוץ לבית הספר. כל שנה אנו דואגים לצאת למספר פעילויות, כל שנה אנו נוסעים לטייל בירושלים, מבקרים בכותל המערבי ובכנסת. בשנה שעברה היינו במופע של מיומנה, הילדים התרגשו מאוד".

ציונים וחלימות תה

מדי שנה לומדים בבית הספר כ-100-200 תלמידים. השנה לומדים בו 60 תלמידים. "כל מטופל מאושפז למשך תקופה שונה בהתאם למצבו וכאשר המטופל משתחרר וחוזר לביתו הוא עוזב את בית הספר", מסבירה לוי.

אין לכם תחושת החמצה? למעשה אתם לא

רוב הילדים מגיעים למרכז לבריאות הנפש בעזרת ההורים או המשפחה. מעטים מגיעים אלינו בכוחות עצמם. יש מקרים שההורים מגיעים אלינו בבקשה לעזרה כי כבר אין להם יכולת נפשית או פתרונות אחרים בקהילה להמשיך ולהתמודד עם קשייו של הילד, וזה מצב לגיטימי לחלוטין".

לוי לא נכנסת לדוגמאות פרטניות, היא לא יכולה. אבל כשהיא נשאלת מדוע ההורים אין יכולת נפשית, היא מסבירה: "ילדים רבים סובלים מדיכאונות או משברים נפשיים קשים, מצבים שבהם הם עלולים לפגוע בעצמם או בסביבה. ילדים מגיעים אלינו לאחר שתיית חומרים רע" לים, בליעת כדורים מסוכנים, לאחר מקרי אלי" מות שנקטו כלפי בני משפחתם. יש להם בעיה בהבנת הגבולות וקושי להתארגן, לקחת יוזמה או אחריות. משפחות רבות שלא יודעות ולא מסוג" לות להתמודד עם הקשיים הללו, מגיעות אלינו. אם מצבם הנפשי מאפשר זאת, הם מתחילים ללמוד בבית הספר.

"צריך להבין, מדובר במאושפזים הזקוקים קודם כל לטיפול רפואי. הם חוו וחווים קשיים מרובים ולכן אנו נותנים להם תקופת הסתגלות קצרה. בדרך כלל ילד מתאשפז דרך פסיכיאטר או רופא משפחה. למחרת אשפוזו אם מדובר באשפוז מלא, או מיידיית אם מדובר באשפוז יום, משעות הבוקר ועד אחר הצהריים הוא נכנס למסגרת הלי" מודית בבית הספר.

"לכל תלמיד אנו מרכיבים מערכת המתאימה לו אישית ולמצבו הנפשי וכמוכן בהתאמה לגילו הכרונולוגי. מערכת הלימודים נבנית בצורה הדרגתית והיא דינאמית, כשבכל מספר ימים הצוות החינוכי בודק את התאמתה למצבו של התלמיד. אם יש צורך, משנים ומתאימים לכל ילד את המערכת הייחודית עבורו".

בבית הספר מתאימים לילדים גם את סביבת הלימודים, המושפעת מהבעיות שמהן הם סובלים. "מכיוון שמדובר בילדים הסובלים מקשיים נפשיים, לעיתים מתעורר קושי ללמוד בקבוצה גדולה, אנו מתאימים את שיטות הלימוד למטופלים", אומרת לוי, "אם ישנו תלמיד שאינו מסוגל להת" מודד עם תלמידים נוספים, אנו דואגים לכך שיישב עימו מורה ויעביר את השיעור באופן פרטי נ"י. רבים מהתלמידים הנמצאים אצלנו סובלים מחטרות שונות, המפריעות להם בתפקוד היומיומי בחברה. פחד מאנשים, פחד מקרבה, פחד ממגע.